

SHKALLËT E BESIMTARËVE NË RRUGËTIMIN DREJT ALLAHUT (MEDAARIXH ES-SAALIKIIN)

Turpërimi / *el-Hajaa*¹ / الْحَيَاءُ

Dr. Hatim el-Haxh

Materiali është përmbledhje e kuptimeve të audio-ligjëratës nga nxënësit e hoxhës

<https://buff.ly/2hbVv4T>

Allahu ﷻ thotë:

"أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ"

"A nuk e di ai se Allahu sheh." (el-‘Ale, 14)

Turpërimi është një nga shkallët e para të elitës së besimtarëve. Turpërimi del nga lavdërimi mbi bazën e dashurisë². Kjo ka tri nivele:

Niveli i parë është një lloj turpërimi që del nga të kuptuarit e robit se Zoti e sheh. Kjo bën që ai ta durojë përpjekjen, ta shohë shëmtinë e krimeve (shkeljeve) të tij, dhe e ruan nga ankimi.

Niveli i dytë është turpërimi që del nga të parët e flamujve (shenjave) të afërsisë (me Zotin), gjë që e fton ta ngasë dashurinë, duke e lidhur kështu me

¹ *Hajaa* apo turpërimi nënkupton shumë gjëra, kështu që mund të përkthehet edhe si: druajtje, modesti, rezervim, ndershmeri, dinjitet. Kjo vjen nga po e njëjta rrënjë si *hajaah*, që do të thotë jetë. Vetëdija e gjallë dhe turpërimi ngërthejnë njëra-tjetrën; e kundërta është mospasja e turpit. I Dërguari i Allahut ﷺ tha: "Po nuk pate turp, bëj çfarë të duash" (el-Buhari nga Ebu Mes'ud el-Ensari). Turpërimi nuk bën të ulet deri një kod veshjeje, edhe pse kjo është pjesë e tij. Dhe turpërimi s'ka të bëjë vetëm me femrën. Muslim shënoi se Ebu Sa'id el-Khudri kishte treguar se: "I Dërguari i Allahut qe më i turpshëm sesa një virgjëreshë e përmbajtur. Kur ai nuk pëlqente ndonjë gjë, këtë e merrnim vesh nga shprehja e fytyrës së tij."

² Turpërimi, para se gjithash, ka të bëjë me turpin që të shihesh nga Allahu në një gjendje që Ai nuk pëlqen. Et-Tirmidhi shënoi nga Abdullah ibn Mes'ud se i Dërguari i Allahut ﷺ tha: "Kini turp të njëmendtë nga Allahu." Thamë: "Ne po që kemi turp dhe i jemi mirënjohës Allahut për këtë." Ai ua ktheu: "Nuk është kjo. Turpi i njëmendtë nga Allahu është ta ruash kokën dhe çfarë përmban ajo (mendimet), ta ruash barkun dhe çfarë përmban ai, dhe ta kujtosh vdekjen dhe sprovat. Ai që synon ahiretin, i lë stolitë e dynjasë. Kush e bën këtë, është turpëruar nga Allahu ashtu si duhet."

puhinë e intimitetit ngushëllues (*uns*) me Allahun dhe duke e bërë që të mos pëlqejë përzierjen me njerëz.³

Niveli i tretë është turpërimi që del nga të parët e pranisë hyjnore, që është një nivel i përzier me respekt të thellë, pa shumësi (*tefrikah*)⁴, pa vendmbërritje përfundimtare.⁵

³ Përveç përzierjes që është për Allahun dhe nëpërmjet Tij.

⁴ Vënia re e *ferk* (variacioneve, dallimeve, shumësisë) në rrethanat e tua dhe kërkesat e Allahut ndaj teje ndërsa pranon njësinë e zanafillës, bërësin, pronarin e kontrolluesin, dhe kënaqja e shoqërimit (*xhem'*) tënd me Të do të të ruajë nga shpërhapja (*tefrikah*) e mendimeve dhe thyerja e vendosmërisë.

⁵ Kur ti mbërrin Atë, mbërrin pafundësinë. Kjo është një lumturi pa fund, pa ndërprerje, që shtohet vazhdimisht dhe të kënaqë përherë.